

Hodnocení bakalářské práce

Posudek vedoucí práce

Jméno autora: Adéla Chudobová

Název práce: Děti z rekonstruovaných rodin a jejich problémy s nevlastními sourozenci

Vedoucí práce: Mgr. Leona Stašová, Ph.D.

Oponent práce: doc. PhDr. Jiří Semrád, CSc.

Téma práce: Autorka si vybrala jako téma své práce aktuální problematiku nevlastních sourozeneckých vztahů, které vznikají v řadě rekonstruovaných rodin jako součást vztahového systému rodiny. Cílem bakalářské práce je dle autorky v teoretické části systematicky analyzovat problémy v oblasti sourozeneckých vztahů a chování sourozenců vůči nevlastním sourozencům v rekonstruované rodině a v praktické části zjistit pomocí rozhovoru, jaké záporné postoje, konflikty či problémy zažívají nevlastní sourozenci. Téma práce je velmi aktuální a přínosné, protože se dotýká i výchovy v současné, leckdy komplikované, rodinné struktuře.

Zaměření práce a její struktura:

Práce je zaměřena teoreticko-empiricky; v teoretické části autorka postupuje od obecných témat týkajících se současné rodiny a výchovy v ní k typu rodin, které vznikají po rozpadu předchozích vztahů, až po kapitolu, která se věnuje samostatně rovině postavení a vztahů vlastních a sourozenců v rodině. Autorka poukazuje na význam sourozeneckých vztahů a na jejich specifické postavení v rodině a životě jedince a na jejich význam jako resilientního činitele. Český jazyk neumožňuje odlišit různé roviny nevlastních sourozenců, autorka je však rozebírá a poukazuje na různé roviny nevlastních sourozeneckých vztahů (halfsibling, stepsibling).

Empirické šetření: Cílem empirického šetření je dle autorky zjistit, „jak rodič vnímá vztah mezi vlastním a nevlastním dítětem a jak vztah mezi nevlastními sourozenci podporuje“. Autorka zvolila kvalitativní přístup a sběr dat cestou polostrukturovaných rozhovorů. Získaní respondenti byli kontaktováni prostřednictvím sociálních sítí v online prostředí metodou sněhové koule a jednalo se o pět informantů ve věku 32-45 let, kteří žijí v rekonstruovaných rodinách s dětmi. Původně autorka zamýšlela realizovat rozhovory s dětmi, které mají nevlastní sourozence a žijí v rekonstruované rodině, ale vzhledem k pandemické situaci se rozhovory nemohly takto uskutečnit. Proto zvolila alternativní variantu formou rozhovorů s rodiči. Analýza dat proběhla formou otevřeného kódování. Autorka vytvořila pět kategorií: 1) změny po založení rekonstruované rodiny, 2) výhody a nevýhody nevlastního rodičovství, 3) kompatibilita mezi sourozenci, 4) sourozenecké rozepře, 5) vzájemná podpora vztahů. Změnou skupiny informantů se změnila také optika výzkumného šetření, což se projevilo i ve vytvořených kategoriích. Autorka využívá hojně citací z jednotlivých rozhovorů, méně provází získaná data komentářem a analýzami. O shrnutí se proto snaží kapitola 4.5. Vzhledem k tomu, že jde o první výzkumné šetření autorky, lze ocenit úsilí i získané výsledky.

Využitelnost pro praxi je v kontextu studovaného oboru inspirativní, téma je dobře pedagogicky uchopitelné.

Rozsah práce odpovídá plně požadavkům na bakalářské práce.

Práce s odbornými zdroji:

Citované prameny jsou aktuální, seznam zdrojů odpovídá potřebám práce. Autorka na používané zdroje adekvátně odkazuje.

Jazyková, formální a stylistická úroveň práce:

Práce je psána srozumitelným jazykem. Místo se objevují pouze drobné chyby či překlepy.

Celkové zhodnocení bakalářské práce:

Autorka prokázala schopnost pracovat s odbornými zdroji a literaturou, podařilo se jí připravit, realizovat a vyhodnotit vlastní výzkumné šetření a poznatky z něj vtělit do svého textu. Autorka přistupovala ke zpracování tématu zodpovědně a se zaujetím pro problematiku. Vyhodnocení vlastního empirického šetření má především deskriptivní podobu, přesto je inspirací k zajímavému pedagogickému zamyšlení nad výchovou v současné rodině. Odevzdaný text má předpoklady pro úspěšnou obhajobu.

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

- Bylo možné sledovat v rozhovorech odlišnosti ve vnímání vztahů mezi sourozenci mezi dotázanými matkami a otcem?

Datum: 1. 5. 2021